

РЕЦЕНЗІЯ
на навчальний посібник Е. В. Чеботовського
“Статистика з Microsoft Excel 2016”¹

Постійне зростання обсягів інформації, що надходить із різних джерел, обумовлює необхідність використання осучаснених комп'ютерних програм для оброблення даних, їх узагальнення та застосування у практиці управління, в наукових і прикладних дослідженнях. При цьому значно прискорюються та вдосконалюються обчислення статистичних показників, побудова статистичних таблиць і статистичних графіків, розширюються можливості використання статистичних методів аналізу явищ і процесів, а також наочного подання результатів такого аналізу. Не менш важливим є і те, що вирішення завдань статистичного аналізу з використанням комп'ютерної техніки сприяє глибшому опануванню теоретичних положень статистичних методів, а отже, формуванню у процесі навчання конкурентоспроможного фахівця-аналітика. Враховуючи наведене вище, видання навчального посібника “Статистика з Microsoft Excel 2016”, в якому подано виклад основних статистичних понять, категорій і методів у взаємозв'язку з поясненнями щодо залучення для їх практичного застосування сучасної комп'ютерної програми оброблення даних, є своєчасним і актуальним. Ознайомлення студентів із програмою Microsoft Excel 2016 надає їм можливість швидко отримувати бажані результати високої якості, що характеризують об'єкт дослідження.

Слід зауважити, що в існуючій навчальній літературі зі статистики питання застосування комп'ютерної техніки для розв'язування завдань статистичного аналізу на належному рівні не висвітлено. Рецензований навчальний посібник дає змогу певною мірою усунути цю прогалину,

вирішуючи одночасно два споріднені завдання: він містить, з одного боку, ґрунтовне тлумачення найважливіших статистичних понять, категорій та методів, з іншого – виклад методики і техніки автоматизованого оброблення даних із застосуванням української версії Microsoft Excel 2016, що є найновішою версією цієї популярної та потужної комп'ютерної програми.

За структурою рецензований навчальний посібник відповідає типовій програмі нормативного курсу “Статистика”, що викладається студентам економічних спеціальностей у закладах вищої освіти України, хоча і має певні відмінності. Зокрема, у цьому посібнику навчальний матеріал подається в розрізі певних статистичних методів, виклад кожного з яких охоплює:

- 1) методику, в якій розкриваються сутність і значення цього статистичного методу, притаманні йому статистичні показники, їх інтерпретація;
- 2) техніку реалізації цього статистичного методу за допомогою засобів програми Microsoft Excel 2016, зокрема процедур, пов'язаних з автоматизованим виконанням розрахунків статистичних показників, побудовою статистичних таблиць і діаграм.

Така методика викладу навчального матеріалу сприяє його кращому засвоєнню і комплексному сприйняттю, що цілком відповідає сучасному баченню навчального процесу і вигідно відрізняється від інших підручників з курсу “Статистика”.

Навчальний посібник містить вступ, дванадцять розділів і список використаної літератури. Цінним є включення наприкінці розділів запитань для самоперевірки, що акцентують увагу читача на ключових положеннях кожного розділу. Перевага рецензованого навчального посібника полягає також у тому, що виклад матеріалу є деталізованим та проілюстрованим використанням фактичних даних із офіційних статистичних видань та публікацій інших офіційних джерел. При цьому техніка застосування інструментів програми Excel 2016 подається за принципом “роби, як я”, тобто з викладом послідовності команд, за якими виконуються автоматичні процедури, пов'язані з реалізацією статистичних методів, що дозволяє використовувати цей навчальний посібник не лише як підручник, а і як довідник. Заслужують на увагу запропоновані автором класифікації статистичних показників, статистичних таблиць і діаграм, рядів розподілу і часових рядів, а також пропозиції щодо уточнення змісту окремих понять і термінів, які використовуються у статистичній науці та в українській версії програмі Excel 2016.

¹ Чеботовський Е. В. Статистика з Microsoft Excel 2016: навч. посібник. Київ: Знання України, 2019. 811 с.

Як недолік можна зауважити, що розміщення розділів 2 і 3 та параграфів 1 і 2 розділу 3 не відповідає притаманній навчальному посібнику логічній послідовності подання навчального матеріалу, тобто їх було б доцільно поміняти місцями: розділ 3 поставити на місце розділу 2, параграф 2 зробити параграфом 1, а також поміняти місцями слова “організація” і “завдання” в назві розділу 3. Крім того, зустрічаються окремі стилістичні та граматичні погрішності.

Незважаючи на подані зауваження можна вважати, що навчальний посібник “Статистика з Microsoft Excel 2016” (автор – кандидат економіч-

них наук, доцент Е. В. Чекотовський) є сучасним за змістом і формою навчально-методичним джерелом комплексного вивчення питань статистичної методології і застосування комп’ютерної техніки для автоматичного оброблення статистичних даних, що особливо актуально в сучасних умовах широкого впровадження комп’ютерної техніки в усі сфери діяльності.

Навчальний посібник написано кваліфіковано, дохідливо, він буде корисним студентам, викладачам, аспірантам економічних навчальних закладів, а також фахівцям, професійна діяльність яких пов’язана з обробкою інформації.

**Доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри статистики
Національної академії статистики,
обліку та аудиту
С. С. Герасименко**